

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

_____ *Микола КОРОТКЕВІЧ*
« 08 » _____ 08 _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА СОЦІАЛЬНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 23 Соціальна робота

Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»

Освітня програма: Соціальне забезпечення

Факультет: економіки і підприємництва

Робоча програма навчальної дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Соціальне забезпечення». – Умань: Уманський НУС, 2024. 26 с.

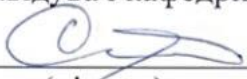
Розробники: доктор філософії, доцент Бленда Н.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «07» серпня 2024 року

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(підпис) (Соколюк С.Ю.)

«07» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «08» серпня 2024 року

Голова

(підпис) (Мудрак Р.П.)

«08» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 23 Соціальна робота	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: Соціальне забезпечення	36 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		52 год.	4 год.
		Лабораторні заняття	
		-	-
		Самостійна робота	
		2 год.	78 год.
		Індивідуальні завдання: курсова робота	
30 год.	30 год.		
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота.

Мета дисципліни – вивчення навчальної дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» є ознайомлення із загальнотеоретичними проблемами та сутністю технологій соціальної роботи та соціального забезпечення, формування знань з основ технологій соціальної роботи з різними категоріями клієнтів в сфері соціального захисту.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- визначити зміст поняття «технологізація соціальної роботи та соціального забезпечення», функції технологій соціальної роботи та моделі практики соціальної роботи та соціального забезпечення;

- надати базові знання, щодо загальних технологій соціальної роботи та соціального забезпечення: соціальну діагностику, соціальну експертизу, соціальне передбачення і соціальне проектування, технології соціальної профілактики та адаптації, соціальної реабілітації та терапії, методу групової роботи, комунікативні технології;

- розкрити специфіку міждисциплінарних технологій і методик, які використовуються в соціальній роботі та соціальному забезпеченні: організаційно-управлінські технології, соціологічні технології, соціально-педагогічні та психологічні методи;

- розглянути і проаналізувати основні технології та методики соціальної роботи та соціального забезпечення з конкретними соціальними групами та в різних сферах життя.

Предметом навчальної дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» є основні положення та механізми реалізації соціальних технологій, які можуть використовуватися у професійній діяльності майбутніх працівників соціальної сфери.

Вивчення навчальної дисципліни «Технології соціальної роботи та

соціального забезпечення» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.
		ПРН 5	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.
ЗК 5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 5	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.
		ПРН 10	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення.
ЗК 10	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 2	Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.	ПРН 16	Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.

СК 4	Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення.	ПРН 5	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.
СК 6	Вміння планування та звітності в системі соціального забезпечення населення.	ПРН 10	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення.
СК 7	Здатність здійснювати індивідуальні обрахунки адресної соціальної допомоги, послуги раннього втручання залежно від форми її надання, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, призначення субсидій, допомоги по безробіттю.	ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
СК 9	Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування.	ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
СК 10	Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги.	ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення»

	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	теоретичних основ основи технологій соціальної роботи та соціального забезпечення	Лекція, практичне заняття з	Усне опитування, тестування, участь у дискусії,

1.2	особливостей застосування технологій та методики соціальної роботи та соціального забезпечення з конкретними соціальними групами та в різних сферах життя.	вирішення професійно орієнтованих задач, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	здійснювати соціальні дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значимих проблем і факторів забезпечення соціального захисту різних груп населення	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, написання есе, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	уміння інформувати населення щодо форм, методів та засобів надання соціальної допомоги, технологій соціальної роботи та соціального забезпечення		
2.3	розв'язання складних соціально-економічних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог		
3	Комунікація:		
3.1	з працівниками соціальної сфери та різними групами населення щодо здійснення державної політики соціального захисту	Практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення ситуаційних задач	Участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
3.2	зрозуміле і недвозначне донесення основ технологій соціальної роботи та соціального забезпечення в системі соціального захисту до населення		
4	Автономія та відповідальність		
4.1	критичне оцінювання технологій соціальної роботи та соціального забезпечення у	практичне заняття з вирішення	Виконання індивідуальних і командних завдань,

	сфері соціального захисту людини соціально-орієнтованого суспільства.	професійно орієнтованих задач, аналітична робота	підготовка та представлення презентацій
4.2	за результати оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 5	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль

ПРН 10	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення.	Лекція, практичні заняття, дискусія, виступ з міні-лекцією з проблемних питань самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 16	Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.	Лекція, практичні заняття, дискусія, виступ з міні-лекцією з проблемних питань самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.	Лекція, практичні заняття, дискусія, виступ з міні-лекцією з проблемних питань самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль I. Теоретичні основи технологій соціальної роботи та соціального забезпечення

- Тема 1. Поняття соціальних технологій та механізми їх впровадження
1. Поняття та сутність соціальних технологій. Класифікація соціальних технологій.
 2. Механізми впровадження соціальних технологій.
 3. Роль соціальної технологізації в оптимізації соціального забезпечення.
- Тема 2. Технології індивідуальної роботи та індивідуальної допомоги
1. Загальні принципи та підходи до індивідуальної соціальної роботи.
 2. Основні елементи індивідуальної соціальної роботи.
 3. Контракт в індивідуальній роботі.
 4. Основні моделі індивідуальної роботи з випадком (social casework).
- Тема 3. Технології групової роботи та групової допомоги
1. Теоретичні основи групової соціальної роботи.
 2. Види груп у груповій соціальній роботі.
 3. Ресурси, можливості, переваги та недоліки групової роботи.
- Тема 4. Технології роботи в громаді, соціальна допомога на рівні громади
1. Громада як об'єкт соціальної допомоги. Ресурси громади та соціальний капітал.
 2. Сучасні класифікації моделей соціальної роботи в громаді.
 3. Роль соціальних працівників у громаді та методи роботи з громадою.
 4. Стратегії і тактики діяльності. Особливості застосування тактики співпраці і тактики протистояння.
- Тема 5. Соціальна діагностика та експертиза в технологіях соціального захисту
1. Соціальна діагностика як технологія соціального захисту. Рівні, методи та структура соціальної діагностики в сфері соціального захисту.
 2. Технологічний процес діагностики в соціальній роботі: етапи та особливості.
 3. Поняття та специфіка соціальної експертизи і межі її застосування. Організаційні моделі соціальної експертизи.
 4. Порядок замовлення соціальної експертизи. Методика підбору експертів.
- Тема 6. Технології соціальної профілактики та адаптації
1. Сутність соціальної профілактики. Об'єкти та рівні соціальної профілактики.
 2. Методи соціальної профілактики.
 3. Поняття соціальної адаптації, дезадаптації та реадаптації.
 4. Стадії, форми, стратегії соціальної адаптації. Технології соціальної адаптації.
- Тема 7. Технології соціальної реабілітації та терапії
1. Поняття соціальної реабілітації та її різновиди.
 2. Основні технології соціальної реабілітації.
 3. Поняття про соціальну терапію.

4. Основні технології соціальної терапії.

Тема 8. Технології консультування та посередництва

1. Соціальне консультування як технологія соціальної допомоги.
2. Вимоги до соціального працівника як консультанта.
3. Типи і види консультування.
4. Поняття, особливості та форми соціального посередництва.
5. Технологія посередництва.

Змістовий модуль 2. Технології та методики соціальної роботи та соціального забезпечення з конкретними соціальними групами та в різних сферах життя.

Тема 9. Технології соціальної допомоги сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах

1. Проблеми сучасної сім'ї: сутність та основні характеристики.
2. Технології роботи з сім'єю, яка перебуває у складній життєвій ситуації.
3. Рівні технологій роботи з неблагополучною у виховному плані сім'єю.

Тема 10. Технології соціальної допомоги дезадаптованим дітям і підліткам

1. Проблеми молоді і державна молодіжна політика. Технології соціальної допомоги молоді.
2. Проблема дезадаптації дітей та підлітків у сучасному суспільстві.
3. Технології соціальної допомоги дезадаптованим дітям і підліткам. Організаційні технології з дезадаптованими дітьми і підлітками.

Тема 11. Технології соціальної допомоги жінкам, які зазнали насильства

1. Специфіка соціальних проблем жінок.
2. Технології соціальної роботи та соціальної допомоги жінкам, які зазнали насильства, в Україні.

Тема 12. Технології соціальної допомоги особам з інвалідністю

1. Підхід до проблеми інвалідності в сучасному світі: зарубіжний та вітчизняний досвід.
2. Технології соціального забезпечення осіб з інвалідністю.
3. Технології соціальної реабілітації дітей з інвалідністю та з сім'ями, які виховують дітей з інвалідністю.

Тема 13. Технології соціальної допомоги особам пенсійного віку та літнім людям

1. Люди літнього віку як соціальна спільність. Соціальна допомога людям літнього віку.
2. Компетентність соціального працівника в роботі з людьми похилого віку.
3. Особливості у застосуванні технологій соціальної допомоги особам пенсійного віку.

Тема 14. Технології соціальної допомоги учасникам війни, бойових дій та АТО (ООС)

1. Соціально-психологічні проблеми учасників війни, бойових дій та АТО (ООС).
2. Технології допомоги учасникам війни, бойових дій та АТО (ООС)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
МОДУЛЬ 1.												
Змістовий модуль 1.												
Теоретичні основи технологій соціальної роботи та соціального забезпечення												
Тема 1. Поняття соціальних технологій та механізми їх впровадження	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 2. Технології індивідуальної роботи та індивідуальної допомоги	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 3. Технології групової роботи та групової допомоги	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 4. Технології роботи в громаді, соціальна допомога на рівні громади	6	2	4	-	-	-	6	1	-	-	-	5
Тема 5. Соціальна діагностика та експертиза в технологіях соціального захисту	9	4	4	-	-	1	9	1	1	-	-	7
Тема 6. Технології соціальної профілактики та адаптації	6	2	4	-	-	-	6	1	-	-	-	5
Тема 7. Технології соціальної реабілітації та терапії	6	2	4	-	-	-	6	1	1	-	-	4
Тема 8. Технології консультування та посередництва	6	2	4	-	-	-	6	-	-	-	-	6
Усього годин за змістовим модулем 1	45	18	26	-	-	1	45	4	2	-	-	39

Змістовий модуль 2. Технології та методики соціальної роботи та соціального забезпечення з конкретними соціальними групами та в різних сферах життя.												
Тема 9. Технології соціальної допомоги сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах	9	4	4	-	-	1	9	1	-	-	-	8
Тема 10. Технології соціальної допомоги дезадаптованим дітям і підліткам	6	2	4	-	-	-	6	1	-	-	-	5
Тема 11. Технології соціальної допомоги жінкам, які зазнали насильства	6	2	4	-	-	-	6	-	-	-	-	5
Тема 12. Технології соціальної допомоги особам з інвалідністю	8	4	4	-	-	-	8	1	1	-	-	6
Тема 13. Технології соціальної допомоги особам пенсійного віку та літнім людям	10	4	6	-	-	-	10	1	1	-	-	8
Тема 14. Технології соціальної допомоги учасникам війни, бойових дій та АТО (ООС)	6	2	4	-	-	-	6	-	-	-	-	8
Усього годин за змістовим модулем 2	45	18	26	-	-	1	5	4	2	-	-	39
Разом ЗМ1, ЗМ2	90	36	52	-	-	2	90	8	4	-	-	78
МОДУЛЬ 2												
(ІНДЗ) Курсова робота	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Всього	120	36	52	-	-	32	120	8	4	-	-	108

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи технологій соціальної роботи та соціального забезпечення			
1.	Тема 1. Поняття соціальних технологій та механізми їх впровадження	2	-
2.	Тема 2. Технології індивідуальної роботи та індивідуальної допомоги	2	-
3.	Тема 3. Технології групової роботи та групової допомоги	2	-
4	Тема 4. Технології роботи в громаді, соціальна допомога на рівні громади	4	-
5	Тема 5. Соціальна діагностика та експертиза в технологіях соціального захисту	4	1
6	Тема 6. Технології соціальної профілактики та адаптації	4	-
7	Тема 7. Технології соціальної реабілітації та терапії	4	1
8	Тема 8. Технології консультування та посередництва	4	-
Змістовий модуль 2. Технології та методики соціальної роботи та соціального забезпечення з конкретними соціальними групами та в різних сферах життя.			
9	Тема 9. Технології соціальної допомоги сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах	4	-
10	Тема 10. Технології соціальної допомоги дезадаптованим дітям і підліткам	4	-
11	Тема 11. Технології соціальної допомоги жінкам, які зазнали насильства	4	-
12	Тема 12. Технології соціальної допомоги особам з інвалідністю	4	1
13	Тема 13. Технології соціальної допомоги особам пенсійного віку та літнім людям	6	1
14	Тема 14. Технології соціальної допомоги учасникам війни, бойових дій та АТО (ООС)	4	-
Разом		52	4

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи технологій соціальної роботи та соціального забезпечення			
1.	Тема 1. Поняття соціальних технологій та механізми їх впровадження	-	4
2.	Тема 2. Технології індивідуальної роботи та індивідуальної допомоги	-	4
3.	Тема 3. Технології групової роботи та групової допомоги	-	4
4	Тема 4. Технології роботи в громаді, соціальна допомога на рівні громади	-	5
5	Тема 5. Соціальна діагностика та експертиза в технологіях соціального захисту	1	7
6	Тема 6. Технології соціальної профілактики та адаптації	-	5
7	Тема 7. Технології соціальної реабілітації та терапії	-	4
8	Тема 8. Технології консультування та посередництва	-	6
Змістовий модуль 2. Технології та методики соціальної роботи та соціального забезпечення з конкретними соціальними групами та в різних сферах життя.			
9	Тема 9. Технології соціальної допомоги сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах	1	8
10	Тема 10. Технології соціальної допомоги дезадаптованим дітям і підліткам	-	5
11	Тема 11. Технології соціальної допомоги жінкам, які зазнали насильства	-	5
12	Тема 12. Технології соціальної допомоги особам з інвалідністю	-	6
13	Тема 13. Технології соціальної допомоги особам пенсійного віку та літнім людям	-	8
14	Тема 14. Технології соціальної допомоги учасникам війни, бойових дій та АТО (ООС)	-	8
Разом		2	78

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Навчальним планом з вивчення дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» передбачено написання курсової роботи як форми індивідуальної науково-дослідної роботи студентів. Виконання курсової роботи є завершальним етапом вивчення дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» і має своєю метою: - розширення, закріплення і систематизацію теоретичних знань, придбання навиків практичного застосування цих знань при рішенні конкретної економічної задачі; - розвиток навиків ведення самостійних досліджень, оптимізації економічних рішень; - набуття досвіду обробки, аналізу і систематизації результатів теоретичних дослідження та розрахунків.

Кожний студент отримує індивідуальне завдання на курсову роботу з тематики робіт. Обов'язкові вимоги до змісту, структури, форми подання й обсягу курсової робіт встановлюються методичними вказівками для виконання курсової роботи.

Оформлену і зброшуровану курсову роботу студент зобов'язаний представити на кафедру в установлений термін, але не пізніше чим за два тижні до захисту. Дата отримання роботи фіксується методистом кафедри на титульному аркуші курсової роботи. Без реєстрації робота вважається за нездану.

Термін перевірки і рецензування курсової роботи з того часу, коли викладач узяв її на перевірку, складає 10 днів.

Якщо курсова робота містить значні недоліки, то вона не допускається до захисту, а відправляється на доопрацювання, після чого знову подається на перевірку викладачу.

Виконана до вимог робота допускається до захисту і має бути захищена у встановлені строки до складання іспиту.

При оцінці роботи враховується глибина опрацювання і широта обхвату теми, ступінь використання джерел, уміння аналізувати зібраний матеріал, грамотність та стиль викладу, якість технічного оформлення роботи, якість доповіді студента і його відповідей на питання та критичні зауваження.

7.2. Перелік тем курсових робіт

1. Інноваційні технології в соціальній роботі: міжнародний досвід та можливості впровадження в Україні.
2. Технології соціальної роботи з сім'ями, що опинилися в складних життєвих обставинах.
3. Соціальна реабілітація осіб з обмеженими можливостями: сучасні підходи та ефективні технології.

4. Технології соціальної роботи з бездомними: міжнародний досвід та українські реалії.
5. Соціальна робота з молоддю: технології профілактики девіантної поведінки.
6. Соціальні послуги для літніх людей: оцінка ефективності сучасних технологій.
7. Технології підтримки осіб, які пережили насильство в сім'ї.
8. Технології соціальної роботи в умовах війни та їх адаптація в сучасному українському суспільстві.
9. Технології соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб в Україні.
10. Соціальне забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: проблеми та шляхи їх вирішення.
11. Соціальні технології у роботі з людьми похилого віку: виклики та перспективи.
12. Технології соціальної роботи в системі охорони здоров'я.
13. Соціальна підтримка жертв насильства: нові підходи та інструменти.
14. Технології соціальної роботи з особами, які мають залежність (алкогольна, наркотична, ігрова).
15. Супровід осіб, які повертаються з місць позбавлення волі: технології ресоціалізації.
16. Соціальні технології в умовах пандемії COVID-19: нові виклики для соціальних працівників.
17. Технології соціальної роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби.
18. Соціальні технології інтеграції мігрантів та біженців в українське суспільство.
19. Технології соціальної підтримки безробітних: державні та недержавні програми.
20. Технології соціальної роботи в громадах: побудова соціального капіталу та розвиток місцевих ініціатив.
21. Технології соціальної адаптації ветеранів війни та їхніх сімей.

8. Методи навчання

Теоретичні та практичні положення дисципліни вивчаються здобувачами в процесі роботи над лекційним курсом, участі у семінарських заняттях, при виконанні самостійної роботи, яка полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як:

лекції-бесіди, аудіовізуальний метод семінари-дискусії, кейс-метод, метод «дерева рішень», презентації.

Лекції-бесіди – при читанні лекції здобувачам даються питання для самостійного розміркування, що дає змогу зосередити увагу на найбільш важливих проблемах теми, яка вивчається, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням рівня підготовленості та освіти аудиторії. Окрім питань здобувачів, вона допускає викладення ними своєї точки зору з того чи іншого питання.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) передбачає розгляд складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Застосування аудіовізуального методу передбачає використання можливостей Інтернет, теле-, відео-, фото-, аудіо- та інших матеріалів у навчальному процесі.

Метод «дерева рішень» використовується з метою зважити на переваги і недоліки різних варіантів дій, рішень тощо, аналізуючи та оцінюючи альтернативні варіанти розв'язання проблеми та прогнозуючи наслідки кожного з них.

Самостійна робота полягає в опрацюванні матеріалів лекцій, а також у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів при підготовці до практичних і семінарських занять та модульного контролю.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Державна політика соціального захисту» розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id>

В разі запровадження обмежень, будь якого характеру, проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок здобувачів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

9. Методи контролю

Для забезпечення перевірки засвоєних здобувачами знань, сформованих умінь і навичок передбачено застосування таких методів контролю:

- усного контролю – при проведенні опитувань здобувачів під час практичних;
- письмового контролю або тестового контролю – при написанні комплексних поточних контрольних робіт (ПМК) та модульного контролю;
- практичного контролю – при перевірці та встановленні правильності виконання здобувачами завдань;
- самоконтролю – при регулюванні здобувачами своєї навчальної діяльності за допомогою ведення здобувачами індивідуального обліку накопичених балів за рейтинговою оцінкою виконаної ними роботи та порівняння з нормативними значеннями.

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена 100-бальна шкала (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо).

При контролі виконання самостійної роботи, яка передбачена робочою програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання та практичні вміння, яких набули здобувачі після опанування певного змістового модуля. Модульний контроль проводиться письмово або з використанням платформи MOODLE у формі тестів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли здобувач не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем. Знання здобувача з певного модуля вважаються незадовільними, за умови, що сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 60% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни, встановлені викладачем.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Денна форма навчання

Зміст	ЗМ 1									ЗМ 2						Наукова робота	Сума	Екзамен	Загальна сума балів		
	30									30											
Змістові модулі	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	МК 1	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	МК 2					
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль	3	3	3	3	4	3	3	3	5	4	4	4	5	4	4	5	10	70	30	100	
в т.ч. за видами робіт																					
- практичні заняття	3	3	3	3	3	3	3	3		3	4	4	5	4	4						
- виконання СРС	-	-	-	-	1	-	-	-		1	-	-	-	-	-						

Заочна форма навчання

Зміст	ЗМ 1									ЗМ 2						Наукова робота	Сума	Екзамен	Загальна сума балів	
	30									30										
Змістові модулі	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	МК 1	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	МК 2				
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль	3	3	3	3	4	3	3	3	5	4	4	4	5	4	4	5	10	70	30	100
в т.ч. за видами робіт																				
- практичні заняття	-	-	-	-	2	-	2	-		-	-	-	2	2	-					
- виконання СРС	3	3	3	3	2	3	1	3		4	4	4	3	2	4					

Поточний контроль.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи здобувачів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для самостійної роботи оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули здобувачі після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Державна політика соціального захисту» – 70. Бали розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 50 балів;
- виконання модульних завдань (2 змістових модулі) – не більше 10 балів;
- бали за науково-дослідну роботу – не більше 10 балів.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2. Виконання модульних завдань.

1. При контролі систематичності та активності роботи на практичних і семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність вирішення ситуаційних завдань на практичному занятті або написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування.

Система оцінювання активності роботи:

- а) відповідь на питання практичного заняття – 1 бал.
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань практичного заняття – 1 бал.
- в) бліц-опитування – 1 бал.
- г) вирішення ситуаційних завдань або письмовий контроль – 1-2 бали.

2. При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем певного модуля. Модульний контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання письмово або з використанням платформи MOODLE. Система оцінювання виконання завдань модуля: – 1 - 5 балів.

За використання недозволених джерел і підказок студент отримує 0 балів.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах, публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1-10 балів.

Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю є екзамен. На екзамені студент може отримати 30 балів. Виконання студентами екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. Умовою допуску до екзамену є отримана за виконання вищезазначених типів робіт протягом семестру сума у 31 бал. Якщо сума балів набраних студентом за семестр менша ніж 31, то студент не може бути допущений до складання екзамену з даного курсу, так як рівень його знань вважається недостатнім.

Розподіл балів за виконання курсової роботи

Перевірка курсової роботи:	Захист роботи	Сума
до 70	до 30	100

Оцінювання курсової роботи

Критерій, за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал
1. Перевірка курсової роботи:	70
- відповідність змісту курсової роботи (проекту) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	40
- самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць	10
- наявність елементів науково-дослідного характеру	10
- використання комп'ютерних технологій	5
- відповідність стандартам оформлення	5
2. Захист курсової роботи (проекту), в тому числі:	30
- доповідь	10
- правильність відповідей на поставлені запитання	20
Всього	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. Методичне забезпечення

1. Бленда Н.О. Методичні вказівки до семінарських і практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Соціальне забезпечення» денної форми навчання. Умань. 2024 р. 32с.

2. Бленда Н.О. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Соціальне забезпечення» денної форми навчання. Умань. 2024 р. 28 с.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Коляда Н. М., Левченко Н. В. Технології соціальної роботи Ч.1. Теоретичний курс: Навчальний посібник / Укладачі: Н. М. Коляда, Н. В. Левченко. Умань:ВІЗАВІ, 2018. 338 с.

2. Технології соціальної роботи: Навчальний посібник з грифом МОН України. / О.А.Агарков, Д. Ю. Арабаджиєв, Т. В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В. М. Попович. Запоріжжя: вид. комплекс АТ «Мотор-Січ», 2015. 487 с.

3. Сільвестрова О.Ю. Технології соціальної допомоги [текст]: навчальний посібник /Луцьк: ЛНТУ, 2023. 104 с.

4. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.

5. Соціальне забезпечення в Україні: навч. посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнєцової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с.

6. Технології соціального забезпечення : курс лекцій / упоряд. І. В. Трубник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 50 с.

7. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилук. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

8. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навчальний посібник. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 248 с.

Допоміжна:

1. Blenda N.O., Cherneha I.I., Korotieiev M.A., Zharun O.V. State policy in the field of pension provision in Ukraine. «Успіхи і досягнення у науці (Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки»): журнал. 2024. № 7(7) 2024. С. 507-519.

2. Бражко О. В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2022. № 27. С. 35–39. URL: http://www.pag_journal.iei.od.ua/archives/2022/27-2022/6.pdf

3. Гарбар В. А., Павлюк Т. І. Проблеми фінансового забезпечення державних соціальних гарантій в Україні. Реформування економіки в контексті міжнародного співробітництва: механізми та стратегії : матеріали доп. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 4-5 лют. 2022 р. Запоріжжя, 2022. С. 59-62. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=27906.pdf>.

4. Дубич К. В. Вступ до соціальної допомоги: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2015. 224 с. 10. Калінеску Т. В., Шаповалова Т. В., Ліхоносова Г. С. Фінансове забезпечення соціальної допомоги: підручник. Луганськ: Видавництво СНУ ім. Даля, 2013. 360 с.

5. Кадикало О.І. Актуальні питання соціального захисту населення України в умовах воєнного стану. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2022. № 2. С. 10–14.

6. Клименко А. Сучасний стан правового регулювання соціального забезпечення громадян України. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 6. С. 72–77.

7. Козьменко С., Качула С. Соціальні програми як інструмент бюджетної політики людського розвитку та оцінка їх ефективності. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. № 4. С. 74–87. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/228147>.

8. Коцюба О., Горян О., Родіна Є. Шляхи підвищення справедливості у пенсійному забезпеченні громадян. Україна: аспекти праці. 2021. № 1. С. 18–29.

9. Кудлаєнко С. В. Пріоритетні напрями державної соціальної підтримки та захисту населення країни. Економіка & держава. 2018. № 3. С. 50–52.

10. Лубкей Н. П., Крамарчук С. П. Формування ефективного фінансового механізму соціального захисту населення. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 36. С. 327–332. URL: http://www.market_infr.od.ua/journals/2019/36_2019_ukr/53.pdf.

11. Мальований М.І., Улянич Ю.В., Підлубна О.Д. Професійна та соціальна адаптація військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей в Україні *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2022, вип. 101. Ч. 2. УНУС 2022. С. 197-207.

12. Мельник Л. А. Суб'єкти державної політики у сфері захисту прав дітей. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. № 1. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/1_2020/34.pdf.

13. Насібова О. В. Теоретичні аспекти фінансового забезпечення соціального захисту населення. Економіка та держава. 2019. № 8. С. 35–40. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/8_2019/8.pdf

14. Павлюк Т. І. Забезпечення населення житловими субсидіями та дослідження державних субвенцій на надання житлових субсидій = Provision of housing subsidies to the population and research on state subsidies for the provision of housing subsidies. Ефективна економіка. 2023. № 6. 12 с. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=28987.pdf>

15. Смирнова І., Сімакова О., Карлаш Ю. Державні соціальні стандарти та гарантії як основа ефективного розвитку соціального захисту населення в Україні. Економіка та суспільство. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/977/935>.

16. Стрілець-Бабенко О. В., Бабенко, А. Л. Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2022. № 206, С.201-207. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-206-201-207>

17. Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Чернега І.І. Коротеєв М.А., Тупчій О.С., Бленда Н.О. IMPACT OF WAR ON THE QUALITY OF PEOPLE'S LIFE. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.». Випуск 103 Частина 2. С. 29-39.

18. Щербань С., Шейко Р., Левкіна Г. Посібник з моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг в Україні. Харків: ХІСД. 2017. 112 с.

19. Ярошенко О. М. Право соціального забезпечення : підручник. Харків : Право, 2019. 376 с.

13. Інформаційні ресурси

20. Концепція соціального забезпечення населення України : Постанова Верховної Ради України від 21.12.1993 р. № 3758-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3758-12>

21. Законодавство України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>

22. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. URL: pfu.gov.ua

23. Офіційний сайт Пенсійна реформа в Україні. URL: pension.kiev.ua

24. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

26. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

26.Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL: <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>

14. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Технології соціальної роботи та соціального забезпечення», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. Зміни у робочій програмі на 2024/2025 навчальний рік

1. В розділі мета та завдання навчальної дисципліни внесені зміни відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою УНУС протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>)

2. Оновлено перелік рекомендованої літератури.